

Strateginotat for økonomiplanperioden 2022-2025

Innledning.....	2
Demografiske forhold og utfordringer knyttet til dette	2
Satsinger i kommuneproposisjon 2022	8
Frie inntekter 2021-2024.....	9
Bærekraftmål.....	9
Innovasjon	10
Digitalisering.....	10
Effektivisering i kommunale tjenester.....	10
Toppfinansiering særlig ressurskrevende tjenester	11
Barnevernsreformen	11
Forslag til ny barnevernslov.....	11
Investeringsstilskudd heldøgns omsorgsplasser	12
Pensjonskostnader	13
Kommunedirektørens vurderinger av kommuneproposisjon 2022	13
Økonomiske mål og handlingsregler	17
Rammer i økonomiplan 2022-2025	18
Frie inntekter - rammetilskudd og skatteinntekter	18
Eiendomsskatt	19
Satsingsområder og effektiviseringsarbeid	19
Eiendomsskatt	20
Interkommunalt samarbeid.....	20
Strukturendringer (effektivisering og innovasjon)	20
Digitalisering (effektivisering og innovasjon)	20
Helsefremmende organisasjon.....	21
Klima og miljø	21
Utfordringsbildet virksomhetsområdene	22
Oppvekst og kultur	22
Helse og omsorg	24
Plan, landbruk og kommunalteknikk.....	26
Næring.....	28

Innledning

Strateginotatet er første dokument i arbeidet med årsbudsjett 2022 og økonomiplan 2022-25. I strateginotatet belyser Kommunedirektøren endringer i rammebetingelser og utfordringsbilde både på kort og lang sikt. Dette skal danne grunnlag for kommunestyret til å fastsette økonomiske mål og handlingsregler, samt gi styringssignaler for det videre budsjettarbeidet.

Demografiske forhold og utfordringer knyttet til dette

Antall innbyggere og sammensetningen i befolkningen, vil påvirke kommunens frie inntekter. Det er derfor viktig å legge prognoser for befolkningsutvikling til grunn, ved fastsettelse av inntektsnivå og aktivitetsnivå og behov for innsats i kommunens tjenestetilbud for kommende planperiode.

Status befolkning 2021

Ved inngangen til 2021 var det registrert 6 764 innbyggere i kommunen, en nedgang på 52 innbyggere siden årsskiftet 2019-2020. I nedgangen lå det et fødselsoverskudd på 17 personer, en netto utvandring på 1 person og en netto innenlandsk utflytting på 69 personer.

De siste 10 årene har Inderøy kommune hatt en befolkningsvekst på 0,7 %. I Trøndelag og landet har veksten i samme periode vært 9,6 %. Dette gir grunnlag til å anta at vi framover ikke kan legge til grunn en høy vekst.

Tabellen under viser alderssammensetningen i befolkningen pr 1.1.2021. Aldersgruppe eldre (over 67 år) utgjør i 2021 20 % av befolkningen, det samme gjør aldersgruppen mens barn og unge (0- 15 år).

Forsørgerbrøken for eldre (antallet over 64 år relativt til antallet 20-64 år) var ved inngangen av 2020 på 0,40 og er høyere enn landet (0,30). Ved inngangen til 2021 var forsørgerbrøken 0,42.

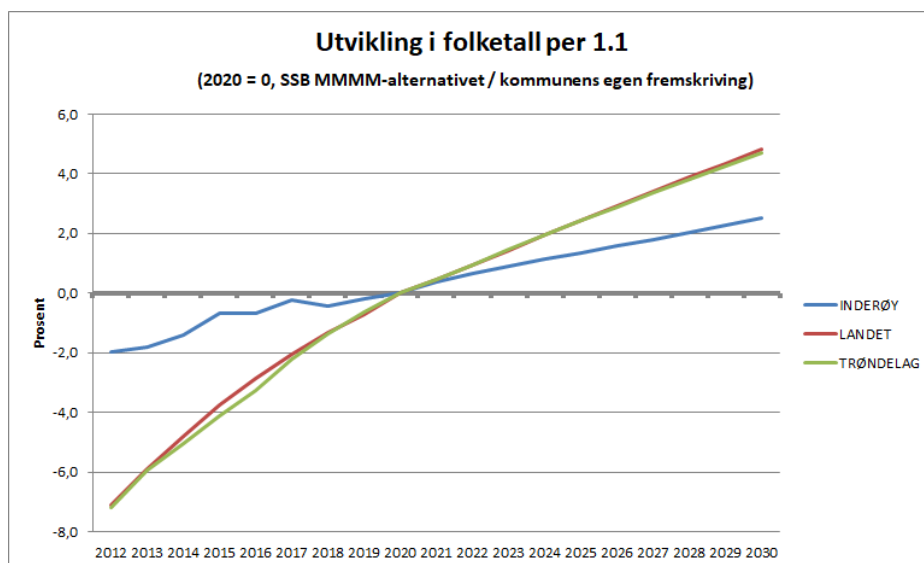
Antall innbyggere	2021	Andel
0 - åringer	66	1 %
Barnehage (1-5 år)	366	5 %
Grunnskole (6-15 år)	861	13 %
Videregående (16-19 år)	371	5 %
Voksne (20-66 år)	3 772	56 %
Eldre (67-79 år)	987	15 %
Eldre (80-89 år)	271	4 %
Eldre (90 år og eldre)	70	1 %
Sum innbyggere 1.1	6 764	100%

Tabell:1 Antall innbyggere i Inderøy kommune 2021

Befolkningsprognose fram til 2030

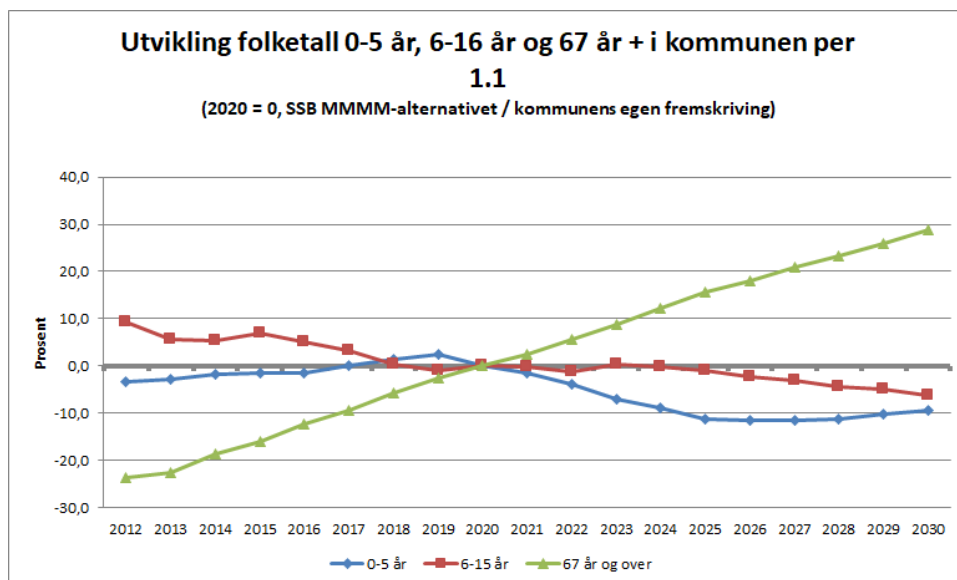
Det kan legges ulike forutsetninger om vekst til grunn bla høy, middel eller lav nasjonal vekst. For Inderøy kommune vil høy vekst tilsa en befolkning på vel 7100 i 2030. Middels eller lav nasjonal vekst tilsier en befolkning i 2030 mellom 6800 og 7000. Prognosene for Inderøy har variert mellom svak reduksjon og svak økning de siste årene, og befolkningen har i stor grad ligget +/- 6800 i flere år. Sett i lys av veksten de siste årene, er det ikke naturlig å legge til grunn høy vekst. Kommunedirektøren legger til grunn som tidligere år, middels nasjonal vekst i strateginotatet.

Som viser se av figurene under, kan Inderøy kommune få en lavere befolkningsutvikling enn landet og Trøndelag fram til 2030. Om kommunen når en middels nasjonal vekst, vil vi i 2030 ha en befolkning 6816 personer. Dette er en vekst på 172 personer, en økning på 3 %. Prognosen for Trøndelag vil i samme periode en vekst på 5 %.

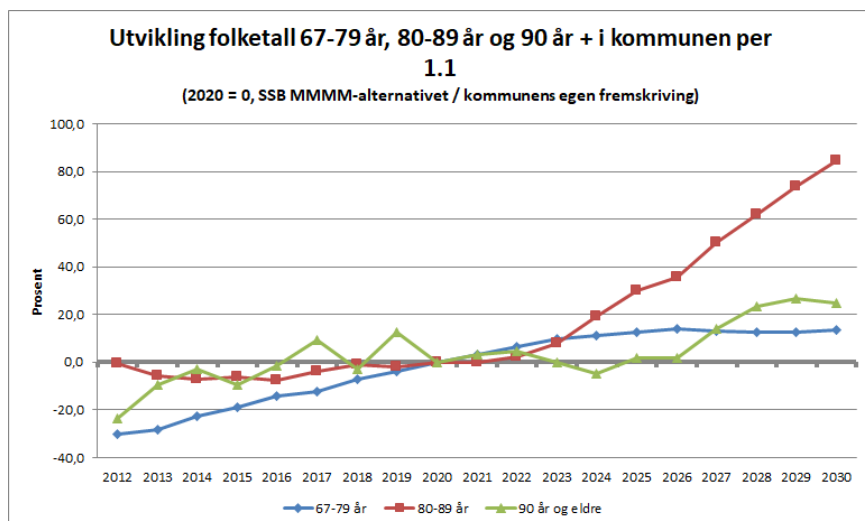

Figur 1: utvikling i folketall middels nasjonal vekst 2012-2020

Figur 2 og 3 utvikling i folketall pr aldersgruppe viser at det kan forventes en vekst i den eldre delen av befolkningen, mens antall barn og unge reduseres. I den eldre delen av befolkningen er det en kraftig vekst i aldersgruppen 80-89 p.t. - fra 2022 til 2030 med om lag 80 % - dvs. nesten en fordobling.

Figur 2: Utvikling i folketall aldersgrupper 0-5, 6-16 og 67år+, middels nasjonal vekst 2012-2020

Figur 3: Utvikling i folketall aldersgrupper 67- 90år +, middels nasjonal vekst 2012-2020

Tabell 2 under viser antall innbyggere spesifiser pr aldersgrupper i perioden 2021 til 2031.

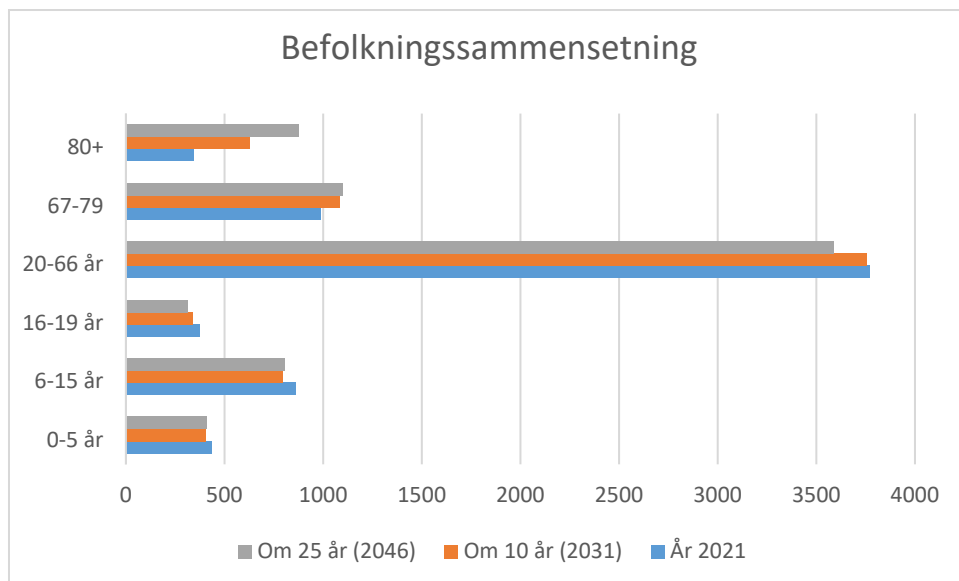
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	endr
0 - åringer	66	59	59	59	60	61	61	62	63	63	64	-2
Barnehage (1-5 år)	366	368	354	346	334	332	332	332	335	339	342	-24
Grunnskole (6-15 år)	861	850	863	860	853	842	834	824	818	806	795	-66
Videregående (16-19 år)	371	370	348	342	353	347	352	355	339	341	338	-33
Voksne (20-66 år)	3 772	3 844	3 842	3 831	3 807	3 809	3 790	3 781	3 783	3 768	3 756	-16
Eldre (67-79 år)	987	1 029	1 059	1 074	1 087	1 103	1 094	1 088	1 086	1 097	1 082	95
Eldre (80-89 år)	271	274	289	320	349	364	403	434	466	494	543	272
Eldre (90 år og eldre)	70	67	64	61	65	65	73	79	81	80	83	13
Total	6 764	6 861	6 878	6 893	6 908	6 923	6 939	6 955	6 971	6 988	7 003	239

Tabell 2: antall innbyggere spesifiser pr aldersgrupper i perioden 2021 til 2031, middels nasjonal vekst

Kilde: Framsikt, befolkningsutvikling ved middels nasjonal vekst i Inderøy fram til 2031.

Prognosene viser en tydelig utvikling der andelen eldre øker, spesielt i gruppen 80-89 år, mens det er en svak nedgang av barn i grunnskolealder og ungdommer i videregående. Om 10 år - I 2031 - med middels nasjonal vekst, vil den eldre delen av befolkningen (over 67 år) utgjør vel 24 % av befolkningen, som innebærer en økning 380 personer. Andelen barn og unge er redusert til 17 % som innebærer en nedgang på 92 personer

Den arbeidsdyktige aldersgruppen (20 – 66 år) er stipulert med nedgang, ca. 16 personer,

Figur 4: Befolkningssammensetning 2021, 2031 og 2041

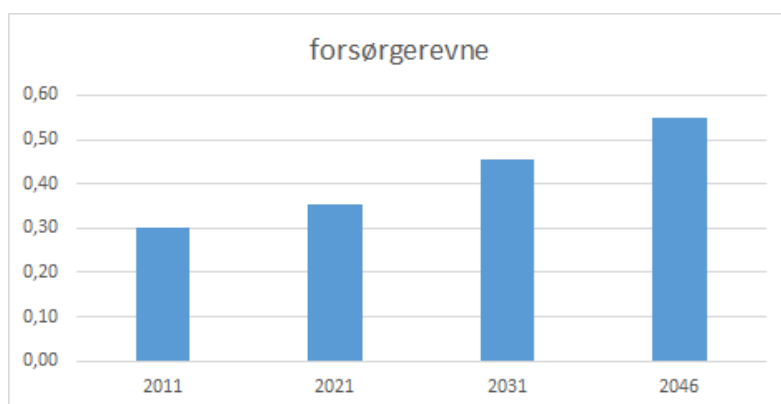
Kilde: SSB Middels nasjonal vekst

Figur 4 en over viser sammensetningen i befolkningen og antall innbyggere i 2021, samt prognoser for 10 år (orange linje) og 25 år (grå linje). Som vi ser er det størst vekst i den eldste delen av befolkningen (over 80 år). Det er også vekst i aldersgruppen 67-79 år. De neste 10 årene er det en nedgang i alle aldersgrupper 0-66 år.

Forsørgerevne

Forsørgeevne måler yrkesaktive som skal den eldre del av befolkningen (dvs. antall aldersgruppen 16-66 i forhold til antall over 67 år) pr eldre 67+.

Forsørgerevnen forventes å reduseres; dvs. at det blir flere eldre per voksen i yrkesaktiv alder. Som vi ser av figuren under, var det i 2011 0,3 eldre over 67 år per yrkesaktive. I 2031 vil denne være 0,45 og i 2046 0,55.

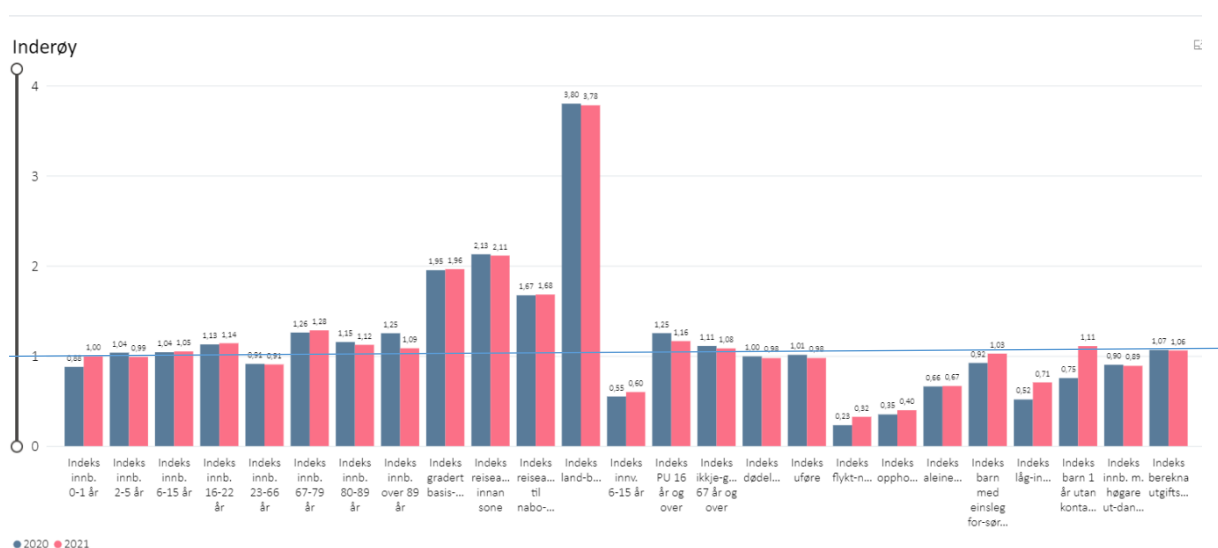
Figur 5: Utvikling i forsørgerevne 2011- 2041

Demografikostnader

Beregnet utgiftsbehov

I inntektssystemet er det gjort beregninger på variasjoner i kommunenes utgiftsbehov for å gi velferdstjenester til sine innbyggere. Det beregnes en indeksverdi for hver enkelt kommune ut fra hvor dyr kommunen er å drive i forhold til landsgjennomsnittet (indeks=1). Kommunene med indeks over 1, er dyrere å drive en landsgjennomsnittet, og kommunene med indeks under 1 er rimeligere å drive. I beregningene legges det til grunn variasjoner i kommunenes demografi, geografi og levekår. Summen for alle kriteriene vises i variabelen "Indeks for beregnet utgiftsbehov".

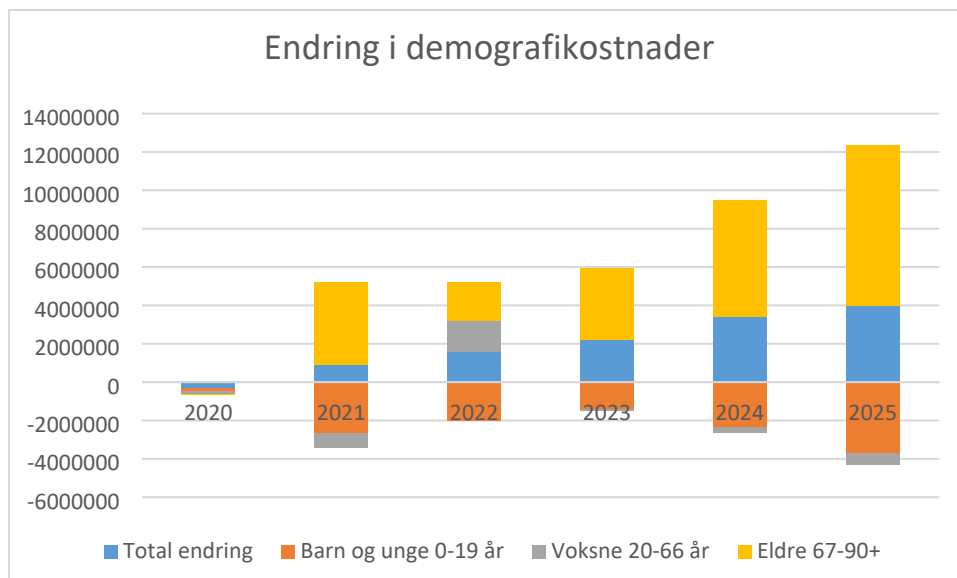
Inderøy kommune har en indeks på 1,51 (år) som vil si at vi av demografiske årsaker, er dyrere i drift. Som vi ser av figur 6 under, er det landbrukskriteriet, reiseavstand både innen kommunen og til nabokommune og gradert basis som har høyest indeks for Inderøy kommune.

Figur 6: Kriterier for utgiftindeks

Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU), har foretatt beregninger som viser at kommunesektoren kan få merutgifter i 2022 på om lag 1,2 mrd. kroner knyttet til endringer i demografi. Ved middels nasjonal vekst vil Inderøy kommune i 2022 få en økning i demografiutgifter på 1,6 mill. kroner. Økningen knyttes til den voksne og eldre delen av befolkningen, mens demografiutgifter til barn og unge reduseres.

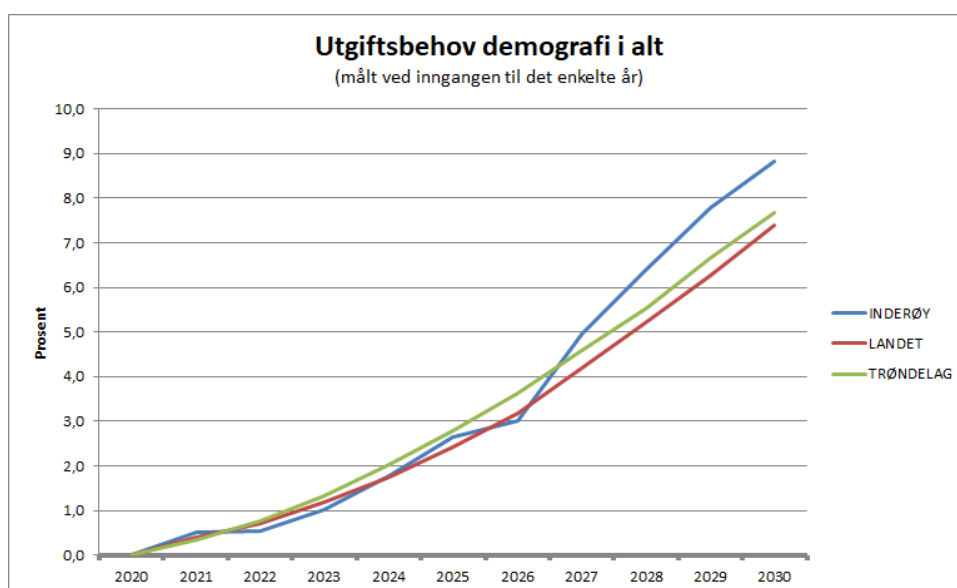
I planperioden 22-25 øker demografiutgiftene totalt med 11,2 mill. kroner. Trenden er det samme som for 2022, en betydelig kostnadsvekst knyttet til den eldre delen av befolkningen, mens demografiutgifter knyttet til barn, unge og voksne reduseres.

Figur 7: Beregnet endringer i demografikostnader for Inderøy kommune 2020-2025

KS sin modell for demografiprognose (middels nasjonal vekst) gir et anslag for hva befolkningsframskrivninger vil kunne komme til å bety for kommunens brutto utgiftsbehov til sentrale velferdstjenester som grunnskole, barnehage og pleie og omsorgstjenester. I beregningene benyttes landsgjennomsnittets utgifter per innbygger og 2020-kroner.

Figur 8 under viser endring i utgiftsbehov fram mot 2030 sammenlignet med Trøndelag og landet. Vi ser at Inderøy kommune fram til 2026 ligger på nivå med øvrige kommuner i Trøndelag og landet, men fra 2026 vil ha en betydelig større vekst i utgiftsbehov.

Figur 8: Utvikling i utgiftsbehov 2020-2030

Økningen i utgiftsbehov som skyldes demografi, utgjør i underkant av 9 % vekst i perioden 2020 – 2030. Fram til 2026 kan vi ha et behov på linje med landet på ca. 3 %.

Prognoser for demografiutgifter

Tabellen under viser årlige endringer i kommunens brutto utgiftsnivå pr år spesifisert på tjenester. Vi ser at utgiftsbehovet øker vesentlig fra 2027 med 6-8 mill kroner pr år. Økningen knyttes til pleie og omsorg.

Endring utgiftsbehov per 1.1	Pleie- og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Sosial	Kommunehelse	Barnevern	SUM INDERØY
2021	2 370	-293	22	113	231	-98	2 345
2022	3 226	-1 320	-1 760	-11	243	-243	136
2023	3 072	1 907	-2 726	-96	217	-157	2 217
2024	5 427	-440	-1 495	-91	247	-232	3 416
2025	7 695	-1 027	-2 548	-93	270	-291	4 006
2026	3 682	-1 613	-351	6	184	-199	1 708
2027	10 087	-1 173	-146	-54	280	-137	8 857
2028	7 985	-1 467	59	-33	247	-107	6 685
2029	6 764	-880	383	-22	233	-81	6 397
2030	5 486	-1 760	821	-80	292	-69	4 689

Tabell 3: endring i brutto utgiftsnivå pr år

Satsinger i kommuneproposisjon 2022

Koronapandemien

Regjeringen har sammen med KS nedsatt en arbeidsgruppe som skal gi faglige vurderinger av de økonomiske konsekvensene som koronautbruddet har hatt for kommunesektoren. Arbeidsgruppen skal kartlegge hvilke typer utgifter og inntekter i kommunesektoren som blir påvirket av pandemien, og gi et anslag på hvor mye de ulike typene av utgifter og inntekter utgjør.

Basert på konklusjonene fra arbeidsgruppen pr mars 2021, er kommunesektoren samlet sett kompensert for de økonomiske konsekvensene av pandemien i 2020. I 2021 er det bevilget koronamidler til kommunesektoren på nær 16 milliarder kroner. I Revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2021 foreslår regjeringen ytterligere 5 mrd. kroner i økte rammetilskudd til kommunesektoren. Regjeringen vil komme tilbake med en ny vurdering av merutgifter og mindreinntekter i kommunesektoren på bakgrunn av arbeidsgruppens august-rapport.

Regjeringen vil kompensere kommunesektoren for virkninger av inntektsbortfall og merutgifter som følge av koronapandemien. Samfunnet vil gradvis gjenåpnes fremover, og økonomien vil ta seg opp. Samtidig er de langsiktige konsekvensene av pandemien uvisse. Ettervirkninger av pandemien kan ramme kommunens innbyggere på ulike måter. I håndteringen av pandemiens ettervirkninger vil kommunene også ha en viktig rolle.

Det er ikke lagt inn kompensasjon i frie inntekter for eventuelle merutgifter i 2022.

Frie inntekter 2021-2024

Regjeringen legger opp til en realvekst i kommesektorens (kommuner og fylkeskommuner) frie inntekter på mellom 2,0 og 2,4 mrd. kroner i 2022. Veksten er regnet fra anslått inntektsnivå i revidert nasjonalbudsjett 2021, korrigert for midlertidige tiltak (slik som virusutbruddet.) Av dette får kommunene en realvekst på 1,6 - 2 mrd. kroner.

Kommunesektoren vil ut fra TBU's beregninger få merutgifter i 2022 på om lag 1,2 mrd. kroner knyttet til den demografiske utviklingen. Beregning av utvikling av pensjon er usikre. Vekst i kommunesektorens samlede pensjonskostnader, anslås til i størrelsesorden 0,6 mrd. kroner i 2022, ut over anslått lønnsvekst. Anslaget er beheftet med stor usikkerhet og regjeringen vil komme tilbake i statsbudsjettet med nytt anslag.

Med en realvekst i kommunesektorens frie inntekter på 2,0–2,4 mrd. Kroner, legger regjeringen opp til å gi sektoren rom for å styrke tjenestetilbudet til innbyggerne, utover at økningen i sektorens demografikostnader og pensjonskostnader i 2022 blir dekket.

Perspektivmeldingen

Regjeringen la i februar i år frem Perspektivmeldingen 2021. Meldingen drøfter viktige utfordringer for norsk økonomi, for offentlige finanser og for videreføringen av de norske velferdsordningene i et langsiktig perspektiv.

I årene fremover vil handlingsrommet i statsbudsjettet bli mindre. Det blir flere eldre, noe som vil gi en vekst i utgifter til helse- og omsorgstjenester og til pensjonsutbetalinger. For kommunene vil dette bety vekst i utgifter til pleie- og omsorgstjenesten, og at arbeidskraftbehovet øker innenfor sektoren. Samtidig vil det bli relativt færre i yrkesaktiv alder, noe som også betyr at veksten i skatteinntekter vil avta. Handlingsrommet vil også svekkes fordi bruken av fondsmidler over statsbudsjettet forventes å vokse mindre enn tidligere, og etter hvert krympe som andel av økonomien. Regjeringens strategier for at innbyggerne også på lang sikt skal kunne få gode velferdstjenester, krever at det gjøres noen grep. Slik kan regjeringens strategier for å møte utfordringene oppsummeres: 1. Skape flere jobber 2. Verdiskaping og jevn fordeling sikres gjennom at flest mulig er i arbeid 3. En effektiv og fremtidsrettet offentlig sektor 4. Klima- og miljøutfordringene må møtes med en offensiv politikk.

Bærekraftmål

Bærekraftmålene ble vedtatt av FNs medlemsland i 2015, og er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

Regjeringen vil våren 2021 legge frem en handlingsplan for oppfølging av 2030-agendaen og bærekraftmålene. Handlingsplanen legger stor vekt på betydningen av samarbeid på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer, ikke minst på regionalt og lokalt nivå.

Kommunesektoren tillegges en avgjørende rolle for at vi som nasjon skal klare å nå bærekraftmålene innen 2030. Kommuner og fylkeskommuner har ansvar for politiske prioriteringer på en lang rekke av de områdene som bærekraftmålene handler om. Regjeringen legger vekt på at arbeidet med å realisere bærekraftmålene sikres bred forankring gjennom den regionale og kommunale planleggingen.

Det forventes at kommunene og fylkeskommunene legger 2030-agendaen med bærekraftmålene til grunn for samfunns- og arealplanleggingen. Bærekraftmålene bør i størst mulig grad være en integrert del i planleggings- og prioriteringsprosesser i kommuner og fylkeskommuner.

Innovasjon

Regjeringen vil legge til rette for at offentlig sektor kan ta ut det fulle potensialet som ligger i innovasjon, og på den måten legge til rette for god ressursbruk og økt samlet verdiskaping. Regjeringen jobber nå med å følge opp Stortingsmelding 30 (2019-2020) om innovasjon i offentlig sektor.

KS og Kommunal- og moderniseringsdepartementet har våren 2021 utarbeidet en samarbeidsavtale om innovasjon og oppfølgingen av bærekraftagendaen. Målet er å bidra til en nytenkende, innovativ og bærekraftig offentlig sektor, som leverer gode tjenester, har høy grad av tillit i befolkningen, og finner nye løsninger på samfunnsutfordringer

Statsforvalteren gir en del av skjønnsmidlene som støtte til fornyings- og innovasjonsprosjekter i kommunene.

Digitalisering

Digitalisering og bruk av ny teknologi er en forutsetning for å lykkes med å fornye offentlig sektor. Digitalisering bidrar til å løse utfordringer på nye måter og er et virkemiddel for innovasjon. Kommuner, fylkeskommuner og statlige virksomheter må samarbeide om å utvikle sammenhengende digitale tjenester som dekker behov hos innbyggere, næringsliv og frivillig sektor.

I digitaliseringsstrategien (én digital offentlig sektor 2019-2025, lansert) ble det trukket frem syv livshendelser som skal prioriteres i arbeidet med å lage brukervennlige og sammenhengende tjenester. Kommunal sektor (KS) deltar sammen med departementene og Digitaliseringsdirektoratet i utviklingen av sammenhengende tjenester innenfor livshendelsene. Gjennom arbeidet med livshendelsene skal det utvikles metoder og samle kunnskap om brukerorientering, organisering og koordinering i utvikling og drift av sammenhengende tjenester.

Digital kompetanse blir en kritisk faktor for offentlige virksomheters evne til å digitalisere tjenester til innbyggere og næringsliv og få gevinster av dette. Regjeringen vil utarbeide en strategi for digital kompetanse i offentlig sektor i samarbeid med KS og andre relevante aktører.

Effektivisering i kommunale tjenester

Det gjennomføres i dag et betydelig omstillings- og effektiviseringsarbeid i kommunesektoren for å frigjøre ressurser for å kunne gi innbyggerne flere og bedre tjenester. Gjennom effektivisering kan det kommunale tjenestetilbudet styrkes utover det som følger av inntektsveksten.

Resultatene for den enkelte kommune er tilgjengelige på nettsiden kommunedata.no. Her vises effektivitetspotensialet for den enkelte kommune i 2018 og 2019 som beskrevet ovenfor innenfor de tre sektorene barnehage, grunnskole og omsorgstjenester, samt et samlet, veid gjennomsnitt av sektorene. Departementet tar sikte på også fremover å publisere kommunevise tall over effektivitetspotensialet på kommunedata.no. Dette er et godt utgangspunkt for kommunene, som her kan måle seg mot sammenliknbare kommuner og se utviklingen i egen virksomhet over tid.

Det kan også være effektiviseringspotensial i en god arbeidsgiverpolitikk. Høyt sykefravær og mye deltid bidrar til lite effektiv drift blant annet fordi det blir høye utgifter til vikarbruk. Å jobbe for mer nærvær og arbeidstidsordninger med flere i større stillinger, kan derfor gi effektiviseringsgevinster. Et lavt sykefravær og heltidskultur gir også bedre kvalitet på tjenestene gjennom mer forutsigbarhet for brukerne.

Toppfinansiering særlig ressurskrevende tjenester

Formålet med toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester er å legge til rette for at kommunene kan gi et godt tjenestetilbud til mottakere som har krav på omfattende helse- og omsorgstjenester. Den øremerkede toppfinansieringsordningen på kap. 575, post 60, kompenserer kommuner med ressurskrevende tjenester for 80 prosent av netto lønnsutgifter over et innslagspunkt på 1 430 000 kroner per mottaker for 2021.

Ressurskrevende tjenester

I statsbudsjettet for 2021 er det også vedtatt at 55 mill. kroner av skjønnsrammen skal fordeles til kommuner med under 3 200 innbyggere som har spesielt høye utgifter til ressurskrevende tjeneste

Regjeringen foreslår å gå fra en fordeling basert på skjønn til en ordning i tillegg til det ordinære toppfinansieringstilskuddet. Denne ordningen omfatter kun kommuner som har færre enn 3 200 innbyggere.

Barnevernsreformen

Barnevernsreformen trer i kraft 1. januar 2022. Kommunene vil som en del av reformen få økt finansieringsansvar for ordinære fosterhjem og skal betale økte egenandeler for tiltak som tilbys av Bufetat. I tillegg får kommunene et mer helhetlig ansvar for oppfølging av fosterhjem, ved at ansvaret Bufetat i dag har for generell veiledning av fosterhjem, vil inngå i kommunenes ansvar for oppfølging av fosterhjem. Bufetat vil fortsatt ha bistandsplikt for fosterhjem, institusjon og akuttiltak. Reformen innebærer ikke endringer i Bufetats ansvar for å rekruttere fosterhjem.

Kommunene skal kompenseres for det økte ansvaret gjennom en økning i de frie inntektene. Dette skal gi økt handlingsrom til å bygge opp gode tiltak der barna bor. Samtidig vil økt finansieringsansvar ved bruk av de mest inngripende barnevernstiltakene, som fosterhjem og institusjon, forsterke insentivene til å prioritere tidlig innsats og forebyggende hjelp.

Beregningene viser at kommunene på sikt vil måtte betale om lag 1,7 mrd. kroner mer i egenandeler for statlige tiltak sammenlignet med 2020. Kommunene vil kompenseres for dette. I tillegg vil Bufetats utgifter på om lag 400 mill. kroner til hjelpetiltak, refusjonsordningen for fosterhjem og veiledning av fosterhjem overføres til kommunene. Det samlede økonomiske opplegget for reformen vil altså på sikt utgjøre om lag 2,1 mrd. kroner. Kompensasjonen i 2022 vil være noe lavere. Departementet legger opp til å overføre om lag 1,6 mrd. kroner til kommunene dette året. Årsaken er at kommunene skal betale dagens egenandel for fosterhjemsplasseringer som er inngått før 1. januar 2022.

Forslag til ny barnevernslov

Ny barnevernslov skal bidra til bedre barnevernsfaglig arbeid, styrke barns og foreldres rettssikkerhet og bidra til økt vekt på forebygging og tidlig innsats. Loven skal avløse lov 17. juli 1992 nr. 100 om barnevernstjenester. Departementet tar sikte på at ny barnevernslov kan tre i kraft 1. januar 2023, men at enkelte av de foreslåtte endringene skal tre i kraft 1. januar 2022 som endringer i gjeldende barnevernlov. Dette er endringer som har nær sammenheng med målene i barnevernsreformen om økt vekt på forebygging og tidlig innsats.

Departementet foreslår også å utvide aldersgrensen for rett til ettervern for barnevernsbarn, fra 23 til 25 år. Forslaget kan medføre om lag 24 mill. kroner i årlige merutgifter for kommunene. Departementet vil komme tilbake til nødvendige bevilgningsendringer i de ordinære

budsjettforslagene. Dette må for øvrig også sees i lys av den forestående barnevernsreformen, som blant annet inneholder en betydelig overføring av oppgaver fra staten til kommunesektor. Konsekvenser av denne reformen for kommunesektor, vurderes som omfattende.

Investeringskudd heldøgns omsorgsplasser

Fra 1. januar 2022 innføres et plankrav ved søknad om investeringskudd til heldøgns omsorgsplasser. Formålet med plankravet er å stimulere til bedre og mer helhetlige, langsiktige behovsvurderinger før kommunene investerer i nye eller rehabiliterer de mest kostnadskrevende tilbudene. Innholdet i plankravet vil være: – beskrivelse av dagens bo- og tjenestetilbud – utarbeide et kunnskapsgrunnlag basert på tilgjengelig statistikk – beskrivelse av hvordan brukervedvirkning er ivarettatt – beskrivelse av hvordan investeringer og drift er ivarettatt i økonomiplan og/eller årsbudsjett – behovsvurderinger – helhetlig vurdering av overnevnte punkter.

Eventuelle endringer i utbetalingsprofilen for 2022 vil bli presentert i Prop. 1 S (2021–2022) for Helse- og omsorgsdepartementet.

Samarbeidsavtale mellom kommuner og helseforetak

Regjeringen fremmet våren 2021 et forslag om å innføre et nytt krav til samarbeidsavtalen mellom kommuner og helseforetak, jf. *Prop. 102 L (2020–2021) Endringer i helse- og omsorgstjenesteloven*. Kravet innebærer at avtalen må inneholde en konkret beskrivelse av hvordan kommuner og helseforetak skal planlegge og utvikle tjenester sammen. Formålet med lovendringen er å bidra til bedre felles planlegging mellom kommuner og helseforetak for å sikre sammenhengende, bærekraftige helse- og omsorgstjenester.

Digitalisering og e-helse - helseplattformen

Digitalisering av helse- og omsorgssektoren er et felles mål for kommunene og staten. Skal vi lykkes er det viktig at innføringen av de nasjonale e-helseløsningene prioriteres og koordineres i fellesskap, og at kommunesektoren settes i stand til å understøtte disse (jf. 2020–2021 Prop. 192 S 75 Kommuneproposisjonen 2022).

Det er et mål at nasjonale e-helseløsninger, som kjernejournal, e-resept og helsenorge.no, skal tas i bruk av alle relevante aktører i helse- og omsorgssektoren.

Arbeidet med felles kommunal journalløsning (Akson) pågår og er organisert gjennom en styringsgruppe hvor et utvalg foregangskommuner, KS og Helse- og omsorgsdepartementet er representert. Styringsgruppen har blant annet forberedt etablering av et selskap som vil ha ansvar for det videre arbeidet med felles kommunal journalløsning. Dette er i tråd med omtalen i Prop. 1 S (2020–2021) for Helse- og omsorgsdepartementet, jf. Innst. 11 S (2020–2021) der det ble signalisert at det skulle tas sikte på etablering av et selskap med kommunalt majoritetseierskap innen 1. juli 2021. KS har vedtatt at de vil etablere et heleid aksjeselskap som vil ivareta videre programaktiviteter og utredningsarbeid frem til et beslutningsgrunnlag legges frem for kommunene for videre veivalg. For kommuner som omfattes av Helseplattformen i Midt-Norge, innføres et felles journalsystem for sykehus og kommuner, inkludert fastleger i regionen. Dette er en nasjonal utprøving av målbildet for En innbygger – én journal.

Pensjonskostnader

Kommunal- og moderniseringsdepartementet anslår en vekst i kommunesektorens samlede pensjonskostnader i størrelsesorden 600 mill. kroner i 2021, utover anslått lønnsvekst. Anslaget er beheftet med betydelig usikkerhet.

Endret reguleringsmetode i 2021 gir økte pensjonspremier for kommunesektoren i 2021. Dette vil isolert sett bidra til en vekst i de samlede pensjonskostnadene for 2022, og denne effekten er hensyntatt i anslaget for sektorens merkostnader til pensjon i 2022.

Ny offentlig tjenestepensjon har, sammen med nye regler for samordning av ytelsene fra tjenestepensjonen med ytelsene fra folketrygden, medført en vesentlig reduksjon i kravet til pensjonsordningenes avsetninger for fremtidige pensjonsforpliktelser. Denne reduksjonen i kravet til premiereserve resulterer i at det i 2021 frigjøres et større beløp for kommunesektoren, som overføres til kommunenes og fylkeskommunenes premiefond. Departementet har grovt anslått for sektoren samlet at 20 mrd. kroner blir tilført premiefond som følge av frigjøringen. Kommunene og fylkeskommunene kan bruke disse midlene til delbetaling av de årlige pensjonspremiene. Bruk av premiefond til å betale premiene vil føre til at kommunenes og fylkeskommunenes utbetalinger av pensjonspremier til pensjonsordningene blir tilsvarende redusert.

Departementet vil basert på oppdatert informasjon komme tilbake med et nytt anslag på merkostnader til pensjon i statsbudsjettet for 2022.

Kommunedirektørens vurderinger av kommuneproposisjon 2022

Kommuneproposisjonen gir signaler om strammere inntektsnivå og økte utgifter knyttet til demografi, spesielt knyttet til de eldste aldersgruppene årene framover. Det er etter kommunedirektørens vurdering spørsmål om kommunen vil få en tilsvarende kostnadsreduksjon knyttet til lønnsoppgjør og pensjon. Videre vil bla. barnevernsreformen påføre kommunen økte kostnader om ikke dette kompenseres fullt ut vil omstillingsbehovet øke.

Økonomisk bærekraft for perioden 2022-2032

Mange kommuner nasjonalt og omkringliggende kommuner har et krevende økonomisk utfordringsbilde. Inderøy kommune er ikke et unntak selv om kommunen har klart seg bra økonomisk de siste årene. Fra 2027 vil Inndelingstilskuddet begynne å reduseres, demografien beskriver økt behov for spesielt helse og sosialtjenester og kommunen er i ferd med å investere kraftig innenfor både oppvekst og helse. Det utvikles nå en modell for å simulere kommunens økonomiske utvikling i et 10 års perspektiv, som vil være et bidrag til fremtidige strategier og beslutninger i kommunen de kommende årene. Den økonomisk bærekraftsmodellen er ikke en fasit for de kommende årene, men vil være et godt verktøy for å beskrive det fremtidige bildet av økonomien. Det vil frem mot budsjettbehandling for 2022, jobbes videre med å utvikle denne modellen.

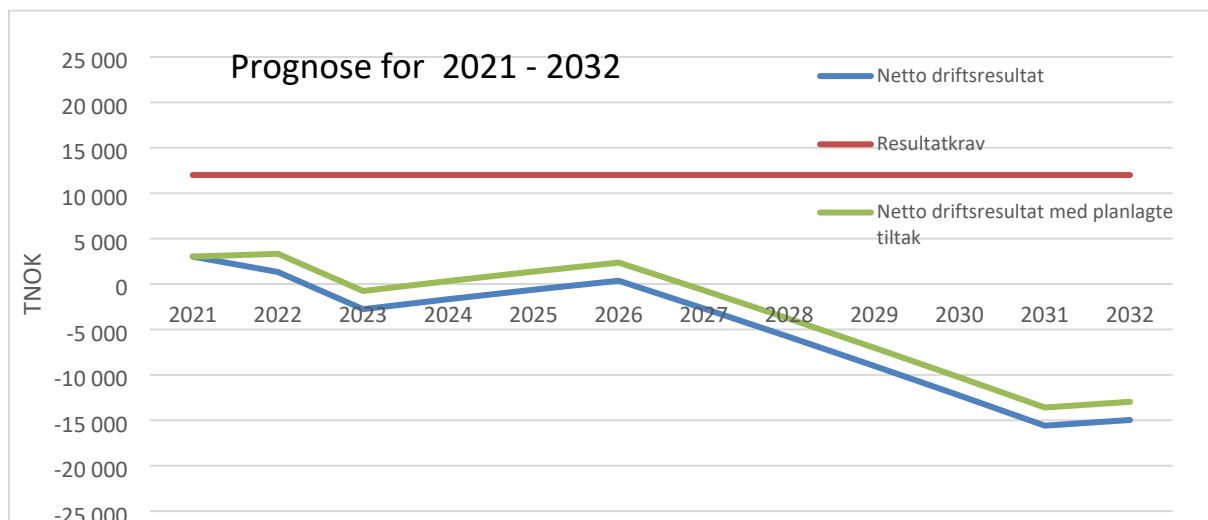
Det ligger til grunn noen forutsetninger som gir estimatene. De viktigste er:

- Ingen realvekst på kostnadssiden
- Ingen realvekst i inntektene bortsett en økning på en prosent på eiendomsskatt fra 2022 og bortfall fra inndelingstilskuddet fra 2027
- Lånerente på 2,5 prosent i perioden
- Avdragsbetaling på lån, prinsipp om at avdragene følger avskrivningene

- Årlig utbytte fra NTE på 4 MNOK
- Prosjektinvestering i henhold til vedtatte planer
- Årlige investeringer på vann, vei og vedlikehold av bygg.

Resultatprognose

Figuren 9 under viser en prognose på resultatutviklingen gitt de forutsetningene som er beskrevet. Figuren viser at prognosen på resultatene fremover er ligger godt under et ønsket resultat på 12 MNOK. Figuren viser også tydelig hvordan reduksjonen av inndelingstilskuddet øker utfordringene betydelig med å oppnå ønsket resultat. Kommunen trenger flere mer økonomiske tiltak enn det som er planlagt.

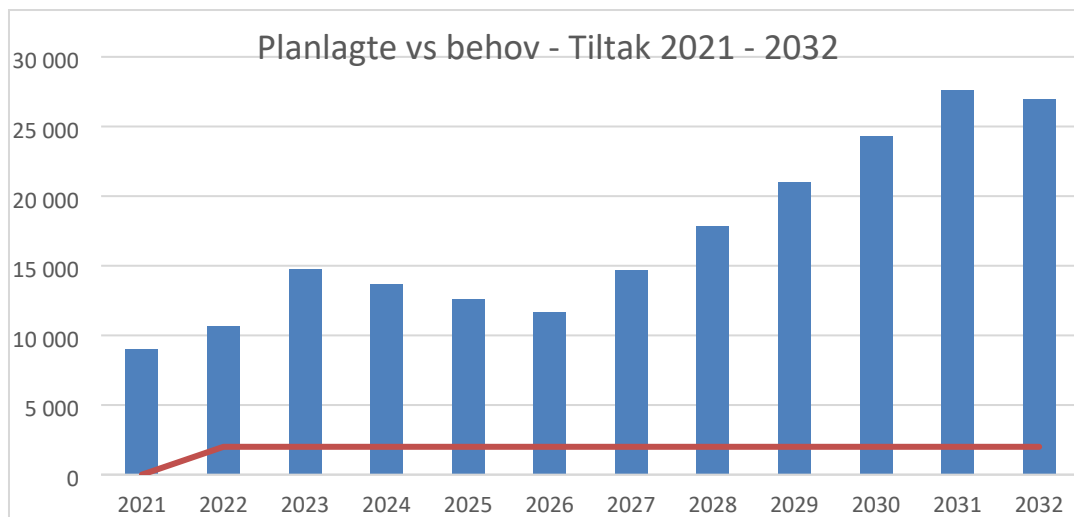

Figur 9: Prognose på resultatutviklingen 2021-2032

Dette illustreres i neste kapitel.

Tiltaksbehov

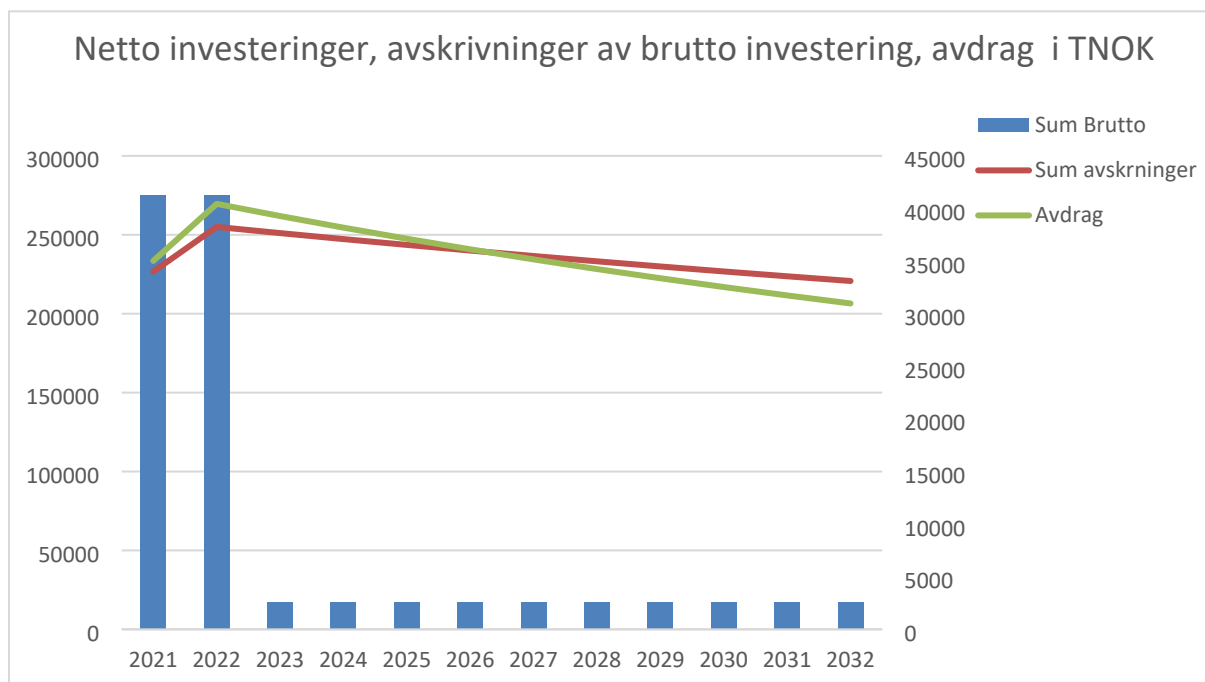
Figuren 10 under viser behovet for økonomisk tiltak for å oppnå ønsket økonomisk resultat (12 MNOK) i perioden. Stolpene er behovet for tiltak og den røde linjen er planlagte tiltak. Figuren viser at kommunen trenger nye tiltak på rundt 10 MNOK, før det øker opp mot 25 MNOK i slutten av perioden.

Figur 10: Behov for økonomiske tiltak 2021-2032

Investeringer, avskrivninger og avdrag

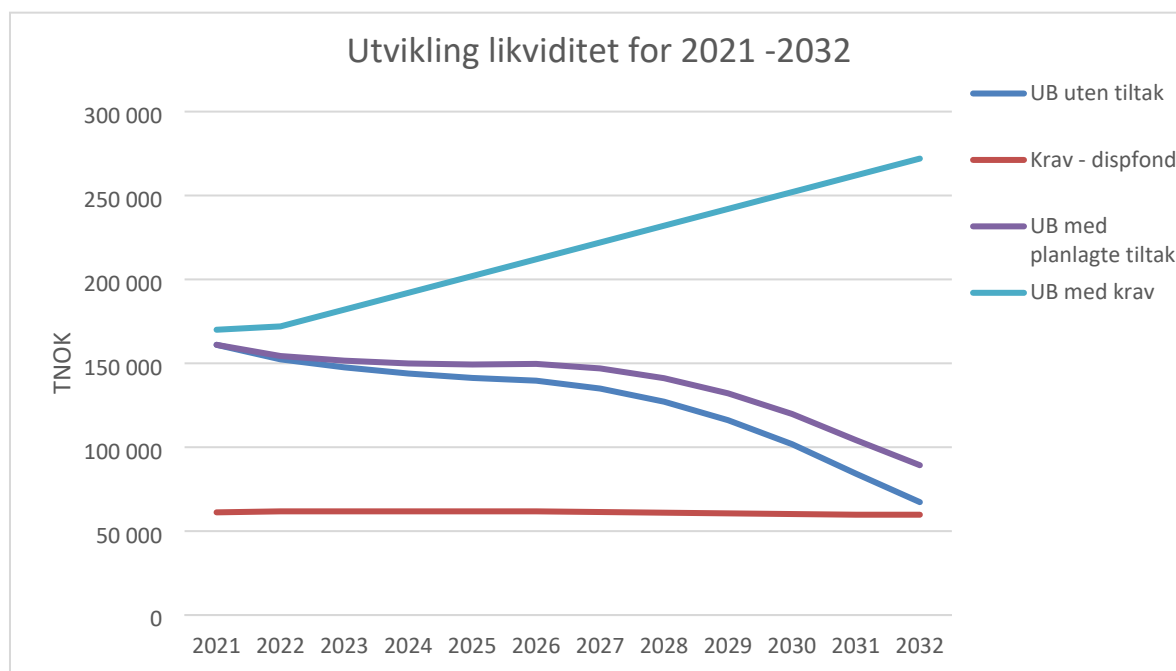
Figuren 11 under viser planlagte investeringer på primæraksen. De investeringene som ligger inne er helsehus på Straumen, oppvekstsenter på Utøy, barnehage på Røra og en gjennomsnittlig årlig investering på vann, vei og vedlikehold av bygg. Det er så langt ikke vedtatt noen store investeringer etter 2022/23.

Figur 11: Utvikling i investeringer og avdrag på lån 2021-2032

Sekundæraksen viser de årlige avskrivningene og avdragene på lån. Avdragene på lån er tilpasset avskrivningene som sier noe om slitasjen/verdireduksjonen på anleggsmidlene som i hovedsak er bygningsmasse.

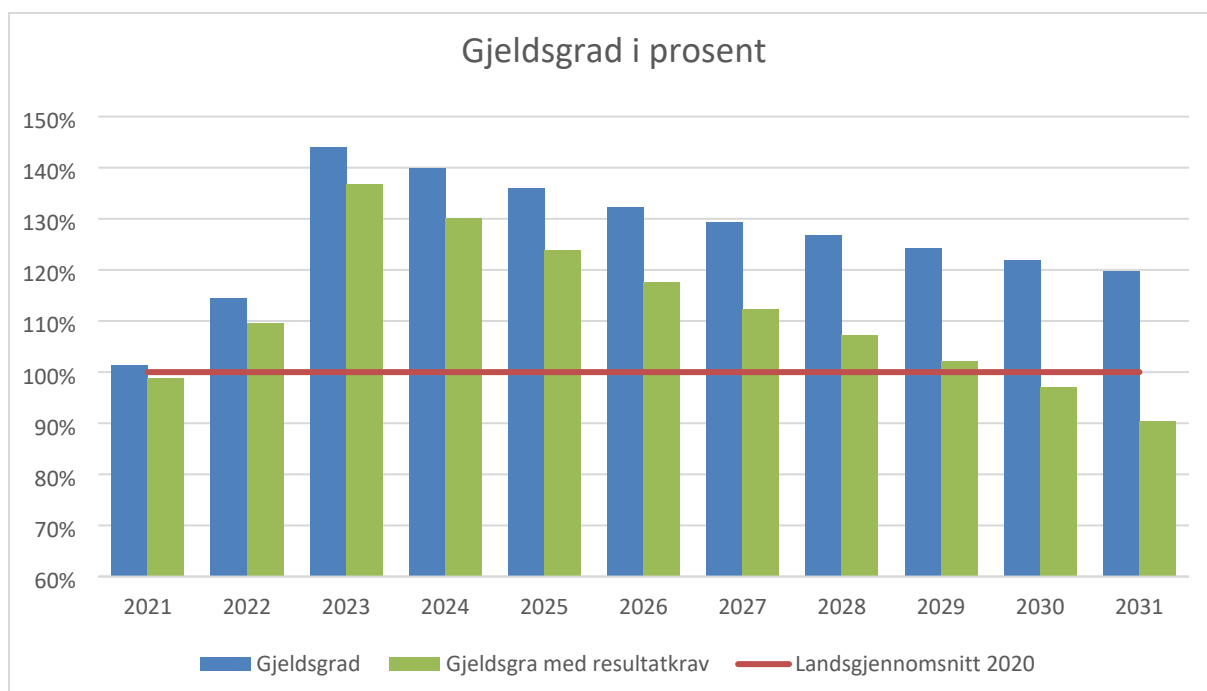
Figur 12 viser prognose på likviditetsutviklingen ved 3 ulike scenarier. I scenariene holdes alle forutsetningene likt utenom tiltakene som presentert tidligere i figur 12. Den røde linjen er ønsket størrelse på disposisjonsfond.

Figur 12: Scenarier for likviditetsutvikling 2021-2032

Grafen viser at likviditeten vil bli gradvis svekket hvis kommunen forsetter å drive på samme måten både uten og med de planlagte tiltakene. Denne trenden vil ikke være bærekraftig for kommunens likviditet. Dette er prognose for år, men likviditeten svinger i månedene innenfor året også. Dette vil kunne være problematisk på slutten av denne perioden. Klarer kommunen å finne nye tiltak, slik at den leverer et gjennomsnittlig resultat på pluss 12 MNOK i perioden den få en positiv og bærekraftig utvikling i likviditeten i perioden.

Dette illustrerer også i figur 12, som viser en simulering av gjeldsgraden til kommunen i prosent. Den røde linjen er den gjennomsnittlige gjeldsgraden til alle kommuner i Norge (KOSTRA). Inderøy må regne med å få en høyere gjeldsgrad enn gjennomsnitt i Norge de nærmeste årene på grunn av de tunge investeringene som nå gjennomføres. De blå søylene simulerer gjeldgradutviklingen hvis kommunen ikke gjennomfører noen nye tiltak, mens de grønne søylene simulerer utviklingen hvis det gjennomføres tiltak slik at kommunen opprettholder et gjennomsnittlig resultat på pluss 12 MNOK.

Figur 13: Utvikling i gjeldsgrad 2021-2032

Økonomiske mål og handlingsregler

Kommuneloven setter krav til at kommunestyret fastsetter finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi.

Kommunestyret fattet følgende målsettinger/handlingsregler i forbindelse med budsjett 2021:

- Mål for netto driftsresultat er 2 % av driftsinntektene.
- Mål for disposisjonsfondet settes til 10 % av driftsinntektene.
- Investeringer må vurderes i forhold til framtidig effektiviseringsgevinst, slik at gjeldsnivå pga. netto finansutgifter over tid, reduseres til et nivå med sammenlignbare kommuner.

Kommunedirektørens foreslår at de vedtatte økonomiske målsettinger/handlingsregler i legges til grunn for videre arbeid med budsjett- og økonomiplan. Etter kommunedirektørens vurdering er det behov for å intensivere arbeidet med å finne nye konkrete økonomiske tiltak for få balanse i driften. Kommunedirektøren legger derfor fram forslag om følgende målsettinger/handlingsregler legges til grunn i det langsiktige perspektivet:

- Mål for netto driftsresultat er 2 % av driftsinntektene.
- Mål for disposisjonsfondet settes til 10 % av driftsinntektene.
- Fremtidige investeringer må vurderes i forhold til framtidig effektiviseringsgevinst, slik at gjeldsgrad over tid reduseres til et nivå som er økonomisk bærekraftig.
- Det må utarbeides nye veldig konkrete tiltak som reduserer den økonomiske risikoen og svarer ut det økonomiske utfordringsbildet.

I forbindelse av fremleggelse av kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan 2022-2025, vil det bli lagt fram oppdaterte vurderinger knyttet til økonomiske mål og handlingsregler.

Rammer i økonomiplan 2022-2025

Kommunedirektørens prognoser tar utgangspunkt i en videreføring av gjeldende økonomiplan med oppdatert med anslag i frie inntekter iht. kommuneproposisjon for 2022. Ved vurderingen av handlingsrommet for 2022-25, må prognose for frie inntekter sammenholdes med de *faktiske* utgiftsnivået i 2021. Kommunedirektøren viser til tertialrapport pr april som skisserer et utfordringsbilde på anslagsvis 8 mill. kroner i driften, som anslås å ha overslag til 2022. Finanskostnader er beregnet ut fra forutsetninger om at et avdragsnivå som skal ivareta krav til minimumsavdrag, samt et gjennomsnittlig rentenivå på 2,5 % i planperioden.

Netto driftsresultat på 2 % er lagt til grunn.

Netto finanskostnader utgjør i 2022 5,7 % av driftsinntektene og øker til om lag 8,5 % i 2025.

Som vi ser av tabell 4 under ser vi et foreløpig utfordringsbilde på 12- 14 mill. kroner i planperioden.

Økonomiplan 2022-2025	2022	2023	2024	2025
Tall i 1000 kr				
Sentrale inntekter				
Skatt på inntekt og formue	-174 649	-174 649	-174 649	-174 649
Ordinært rammetilskudd	-269 909	-269 908	-269 883	-269 854
Skatt på eiendom	-16 914	-21 656	-21 573	-21 573
Andre generelle driftsinntekter	-3 400	-3 400	-3 400	-3 400
Sum Sentrale inntekter	-464 872	-469 613	-469 505	-469 476
 Netto driftsramme per tjenesteområde	 415 847	 408 139	 408 210	 408 210
Avskrivninger	33 190	33 990	34 090	34 090
Netto driftsutgifter	449 037	442 129	442 300	442 300
Brutto resultat (KOSTRA)	-15 835	-27 484	-27 205	-27 176
Netto finansutgifter og inntekter				
Renteinntekter og utbytte	-3 215	-3 215	-3 215	-3 215
Utbytte	-4 850	-4 850	-4 850	-4 850
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	19 840	21 240	22 940	24 040
Avdrag på lån	39 620	37 720	37 420	35 420
Sum Netto finansutgifter og inntekter	51 395	50 895	52 295	51 395
Motpost avskrivninger	-35 369	-36 169	-36 269	-36 269
Netto driftsresultat	191	-12 758	-11 179	-12 050
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner:				
Overført til investering	0	0	0	0
Netto ubundne avsetninger	9 243	12 243	12 243	12 243
Netto bundne avsetninger	4 850	4 850	4 850	4 850
Sum Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	14 093	17 093	17 093	17 093
Netto ubalanse	14 284	4 335	5 914	5 043
Utfordringsbilde 2022-2025	13 649	12 043	12 916	12 045

Tabell 4: Utfordringsbilde 2021-2025

Frie inntekter - rammetilskudd og skatteinntekter

Rådmannens prognoser baserer seg på KS sin prognosemodell for frie inntekter (STOLP-modellen) som er oppdatert 14. mai 2021. I prognosen legger KS til grunn en realvekst på 1,8 mrd. kroner som er midt i intervallet for anslaget.

Det legges som tidligere år, til grunn en 0-vekst i antall innbyggere i Inderøy kommune (6764 innbyggere).

For 2022 utgjør frie inntekter 444,5 mill. kroner. Sammenholdt med kostnadsnivå i 2021 som tar utgangspunkt i budsjetterte frie inntekter på 447,1 mill. kroner, er det en nominell vekst på 2,5 mill. Kroner.

I økonomirapport for første tertial varsles det om et merforbruk om lag 8 mill. kroner i virksomhetene. Tiltakene som er/kan iverksettes er i hovedsak av midlertidig karakter, og får dermed ikke effekt på 2022. Dette gir en korrigeret negativ vekst i 2022 på 5,4 mill. kroner.

	Beløp
	i 1000 kr
Korr. nominell vekst 2021-2022	
Frie inntekter 2022	-444 558
Budsjetterte frie inntekter 2021	-447 129
Nominell vekst 2021-2022	2571
Prognose merutgifter	-8000
Korrigeret nominell vekst	-5429

Tabell 5: Korrigeret nominell vekst fra 2021-2022

Korrigeret negativ veksten i frie inntekter må ses i sammenheng med lønns- og prisvekst og andre volumøkninger i kommunens tjenesteproduksjon. I en vurdering av realvekst må det tas hensyn til forventet pris- og lønnsvekst, endringer i pensjonskostnader og finansutgifter. I tillegg vil man måtte ta høyde for diverse endrete behov i tjenesteproduksjon i de ulike driftsenhetene. Dette øker utfordringsbildet.

Eiendomsskatt

Kommunedirektøren legger til grunn en skattebelastning på dagens nivå i 2022 som gir inntekter på anslagsvis 16,9 mill. kroner, 605 000 kroner mer enn i 2021. For perioden 2023-2025 legges til grunn inntekter fra eiendomsskatt på vel 21,5 mill. kroner som tilsvarer vel 5 mill. kroner mer enn dagens nivå. Det er lagt til grunn 4 promille for boliger og fritidseiendommer iht. maksimalsats i eiendomsskatteloven. For næring er det lagt til grunn videreføring med 3,5 promille iht. dagens nivå.

Eiendomsskatt fra næring vil gi et redusert inntektsnivå tilsvarende endringene i regler om nedtrapping av produksjonsutstyr.

Prisvekst

Revidert nasjonalbudsjett 2021 signaliserer det en forventning om lavere prisvekst på varer og tjenester 2021, fra 3,5 % til 2,8%. Det er ikke lagt inn antatt prisvekst prognosene av utfordringsbildet for 2022-25. Det legges dermed til grunn en effektiviseringsgevinst. En antatt prisvekst på 2,8 % i forhold til dagens nivå på kjøp av varer og tjenester (180 mill. kroner), vil utgjøre om lag 5 mill. kroner.

Satsingsområder og effektiviseringsarbeid

Inderøy kommune har vedtatt følgende områder for å stå som egen kommune:

Figur 14: Vedtatte satstingsområder (2016)

Eiendomsskatt

I gjeldende økonomiplan 2021-2024 er det lagt opp til en økning av promille i 2022 til 4 promille for boliger og fritidseiendommer, mens beskatning av næring opprettholdes på dagens nivå med 3,5 promille. Kommunedirektøren oppfatter det imidlertid slik at det foreligger sterke politiske signaler om at dagens eiendomsskattenivå ikke skal oversiges, verken for næring eller boliger og fritidseiendommer.

Kommunedirektøren foreslår en videreføring i av dagens skattenivå i 2022, men en økning til 4 promille fra 2023. Om dagens skattenivå videreføres i planperioden vil det si at man må finne kompenserende tiltak, tilsvarende 5 mill. kroner i perioden 2023 – 2025.

Interkommunalt samarbeid

Inderøy kommune deltar i et utstrakt interkommunalt samarbeid. Målet for deltakelse er av både kvalitetsmessig og økonomisk karakter.

Etter kommunedirektørens vurdering vil en av utfordringen være å ut økonomiske gevinster av samarbeidene.

Strukturendringer (effektivisering og innovasjon)

Kommunen har fra 1.1.2021 tilpasset organisasjonen til en trenivåmodell, men det vil være kontinuerlig utvikling med å tilpasse organisasjonen.

De største omstillingene/strukturendringene skal i kommende planperiode skje innen oppvekst og helse og omsorg; nytt Oppvekstsenter vest og nye helse- og omsorgsbygg.

Digitalisering (effektivisering og innovasjon)

Diginn Inn-Trøndelag

Digitaliseringsstrategi i samarbeid med Inn-Trøndelagskommunene videreføres. DigInn-fondet har fått tilført 6,5 mill dvs. fondet har nå en disponibel saldo på 6.915' Det er ikke fremmet eller behandlet nye søknader hittil i 2021.

Kommunedirektøren viser til egen politisk sak som orienterer om status. Saken ble behandlet av i formannskapet 26. mars, som legges fram til kommunestyret i juni 2021.

I løpet av 2020 har man kommet godt i gang med å skaffe en oversikt over det gjensidige avhengighetsforholdet mellom ulike digitaliseringsprosjekter ved at det ble ansatt en prosjektleder innen regnskap og lønn. Stillingen er finansiert over det interkommunale utviklingsfondet og engasjementet varer i utgangspunktet til 31.12.21. Det viser seg imidlertid at dette er et omfattende arbeid og at stillingen representerer en viktig utviklingsressurs for hele Inn-Trøndelag. Derfor bør en utvidelse av engasjementet vurderes.

Velferdsteknologi

Innkjøp av velferdsteknologi går på den enkelte kommunenes investering. Prosjekter knyttet til velferdsteknologi er for Inderøy kommune spesielt innen helse og omsorg. Prosjektene skal medføre mer effektive tjenester, men kan også medføre økte lisenser som kommunen ikke har hatt tidligere.

Helsefremmende organisasjon

Vi opprettholder et sterkt fokus på arbeidet med helsefremmende organisasjon. Dette betyr at vi jobber kontinuerlig med å styrke partssamarbeidet, med systematikk, rolleavklaring, opplæring i vernetjenesten og veiledning for ledere og tillitsvalgte. Det forventes at alle arbeidsplasser i kommunen skal ha en godt fungerende partsgruppe. Ved utgangen av hvert år, skal partsgruppene rapportere til Arbeidsmiljøutvalget.

Et helsefremmende fokus i Inderøy handler i tillegg om lederutvikling, medarbeiderskap, jobbing med heltidskultur, et langvarig arbeid med nærvær og reduksjon av sykefravær og langsiktig arbeid med kompetanseutvikling. Sykefraværet har gått ned i Inderøy kommune de siste to årene. Et godt arbeidsmiljø og høy grad av nærvær, er å betrakte som ferskvare. Forskning viser at et kontinuerlig fokus, og et systematisk kontinuerlig arbeid, er nødvendig for å lykkes i det lange løp.

Arbeidsmiljøloven innleder i § 1-1 med at alle har rett til en helsefremmende arbeidssituasjon. For den ansatte innebærer dette bedre livskvalitet gjennom trivsel og færre helseplager som følge av jobben. For kommunen er arbeidstakere med god helse viktig for nærvær, effektivitet og kvalitet. Arbeidsplasser som er helsefremmende har dessuten lettere for å rekruttere og beholde dyktige medarbeidere. I konkurransen med omliggende kommuner om rekruttering av de beste medarbeiderne, vil et godt arbeidsmiljø og det å være en helsefremmende arbeidsplass, kunne bli vårt viktigste fortrinn.

Klima og miljø

Kommunestyrets vedtak/budsjett2021

Kommunedirektøren har nedsatt en tverrsektoriell arbeidsgruppe som arbeider med å fremskaffe grunnlag for klimabudsjett for 2022. I dette arbeidet utarbeides klimaregnskap for 2019 og 2020. Arbeidsgruppen deltar også i 2021 i en sparringsgruppe med flere kommuner, i regi av Trøndelag fylkeskommune.

Analyse av klimagassutslipp for kommunens som geografisk område, samt klimaregnskapene for kommunen som organisasjon, vil være grunnlaget for en prosess for å framskaffe realistiske klimamålsettinger.

Utfordringsbildet virksomhetsområdene

Utfordringsbilde i sektorene er pr mai 2021 om lag 8 mill. kroner. Kommunedirektøren vurderer at det er det langsiktige tiltak som kan få ned dette forbruket. Det vises til omtale av strukturendringer, digitalisering, interkommunalt samarbeid og helsefremmende organisasjon.

Utfordringsbildet pr sektor beskriver hovedutfordringer sett i lys av krav til tjenestene og sektorenes hovedsatsinger.

Oppvekst og kultur

Organisatorisk omfatter oppvekstområdet funksjonene barnehage, grunnskole (1-10), styrket tilbud barnehage/førskole, voksenopplæring, skolefritidsordning (SFO) og skoleskyss. Opplæringsloven og Fagfornyelsen gir de nasjonale føringene på dette tjenesteområdet, i tillegg til Barnehageloven og Rammeplan for barnehagen.

Oppvekst har pr mai en prognose på merforbruk 1-2 mill. kroner, inkludert betydelige merforbruk på enkelte skoler. Det arbeides med tiltak for å få ned driften i 2021, men merforbruket vurderes å ha overslag til 2022.

Arbeidet med nytt Oppvekstsenter vest går som planlagt, og byggestart ble igangsatt i april 2021. Planlegging av drift av Oppvekstsenter vest er under arbeid, og skal bidra til et lavere kostnadsnivå. I gjeldene økonomiplan (21-24) er det vedtatt om lag 2 mill. fra 2022, og 4 mill. fra 2023. Kommunedirektøren vil i forbindelse med budsjett 2022, legge fram oppdaterte beregninger av endelig effekt.

Konsekvensene av stramme rammer går generelt sett først og fremst på bekostning av antall fagarbeidere (skole og barnehage), gruppestørrelser i enkelte fag og organisering av grupper i barnehagen. Dette kan få konsekvenser for kravet til skolene om å gi hver elev tilpasset opplæring og kravet til barnehagene med hensyn til bemanningsnorm (lovendring per 01.09.19).

Målsettingen for 2021 om å gi tilbud om kompetanseheving til ansatte, både pedagoger og fagarbeidere, videreføres i 2022. Så langt har man prioritert lærere og ledere framfor fagarbeidere. Tilbakemeldinger til kommunedirektøren fra rektor ved Inderøy ungdomsskole høst 2020, viser at man fortsatt har noen utfordringer knyttet til skolemiljøet i ungdomsskolen/oppvekstmiljøet. Rektorene i barneskolen gir tilbakemelding om større utfordringer med å kunne gi tilpasset opplæring på bakgrunn av endrede utfordringer i elevgruppen og stramme rammer. Dette er noe som følges nøye fra administrasjonen sin side.

Assisterende kommunedirektør/sectorleder har de to siste årene, sammen med rektorkollegiet, jobbet strategisk med satsing på digitalisering i skole og barnehage (jf. fokusområdene i Kvalitetsplan for oppvekst). I dette arbeidet er også styrere i barnehagen og hovedtillitsvalgt for Utdanningsforbundet involvert. Målsettingene i kvalitetsplanen er utgangspunktet for satsingen på nye IKT-verktøy og digitale læremidler som igjen skal gi mulighet for nye metoder og sterkere grad av tilpasning til den enkelte elev/det enkelte barn.

Arbeidet med å integrere alle barneskolene i tenkningen rundt mål og arbeidsmetodikk i AKSET kultur- og skolesamfunn, videreføres. Inderøyskolen skal også framover finne felles arenaer,

videreføre og videreutvikle felles fagnettverk og felles utviklingsarbeid - og samarbeide om kompetanseheving. Korona-situasjonen våren 2020, gjorde at det ikke ble noe av planlagt samling for elever i 7.klasse i AKSET. Heller ikke våren 2021 ble dette mulig. Erfaringene fra våren 2019 var meget gode, så målet er å videreføre dette kommende år.

Kommunedirektøren vil videreføre prioritering av midler til omstilling i oppvekstsektoren, både i 2022 og i økonomiperioden jf. strukturendringer.

Det er p.t. mange tverrfaglige utviklingsprosjekt på gang i sektoren. Interne satsinger er bla. digitalisering (barnehage og skole), dysleksivennlig skole i tillegg til arbeidet med innføringen av Fagfornyelsen (grunnskolen).

En del av utviklingsprosjektene er initiert av eksterne; Statsforvalteren, fylkeskommunen og sentrale myndigheter. Eksempel er Inkluderende barnehage- og skolemiljø (IBSM), DeKom/ReKom (interkommunal kompetanseheving for hhv. skole og barnehage), folkehelsearbeid: Ung- i lag (oppstart 2020), ABSOLUTT (oppstart 2020) og Oppfølgingsordningen (oppstart høsten 2020, gjelder kun skole). Det er viktig at man klarer å se disse satsingene i sammenheng, og at dette arbeidet forsterker allerede påbegynt utviklingsarbeid.

Kultur og fritid

Kultursektoren omfatter blant annet tjenestene bibliotek, kulturskole og allmennkultur, samt den kulturelle skolesekken, den kulturelle spaserstokken, aktivisering- og servicetjenester for eldre og personer med funksjonshemming. Tilskudd til den norske kirke og andre trossamfunn, finansieres også over kulturbudsjettet.

Enhet for kultur og fritid er organisert under assisterende kommunedirektør som har personalansvar for enhetsleder for kultur og fritid - og dessuten overordnet økonomisk ansvar. Det overordnede politiske ansvaret ligger hos hovedutvalg Folk.

Inderøy kommune har historisk hatt tradisjon for å prioritere ressurser til kultur- og fritidsaktiviteter, og denne strategien ønsker man å videreføre i årene framover. Kommunedirektøren vil bidra til et bredt og godt tilbud innenfor kultur og fritid til beste for alle innbyggere, og vurderer innsatsen opp mot barn og unge som særs viktig. Kulturbegrepet favner vidt, og det betyr at man må tenke bredt ved tildeling av ressurser.

Lavterskel-tilbud som favner alle barn og unge i Inderøy, er fortsatt en viktig satsing og BUA er et godt eksempel på det. BUA med sitt utlån av utstyr til friluftaktiviteter, organiseres i samarbeid med frivilligheten. Det gir et godt tilbud til barn, unge og deres foreldre både sommer og vinter.

Satsinger på flere områder framover, som eksempelvis Rørahallene og anlegg rundt AKSET/ skolene/barnehage, vil utfordre kommunen med hensyn til prioriteringer i økonomiplanperioden. Tilskudd til aktiviteter for barn og unge vil fortsatt prioriteres.

Det pågår et arbeid med en ny skolebibliotekplan. Prosjektleder er i tett dialog og samarbeid med skolene. Skolebibliotekplanen skal ferdigstilles innen 2022, og skal være et godt verktøy for lærere i sitt faglige og pedagogiske planleggingsarbeid. Parallelt med dette planlegger man en generell opprusting av skolebibliotekene (kasting av gamle bøker, investering i nye bøker).

Det jobbes tverrfaglig innenfor sektoren, og enhetsleder for kultur er involvert i flere av de tverrfaglige utviklingsprosjekt nevnt over; så som ABSOLUTT og Ung i lag. Det samme er frivilligheten og ansatte fra helsestasjonen/familiesenteret, skole og barnehage.

Helse og omsorg

Sektor Helse og omsorg omfatter enhetene hjemmetjenester, institusjon, psykisk helse og miljøtjenesten, barne- og familietjenesten og innvandrertjenesten.

I henhold til nasjonale føringer skal den kommunale helse- og omsorgstjenesten videreutvikles slik at den gir brukerne gode muligheter for økt livskvalitet og mestring. Kommunen skal sørge for helhetlig tenkning med fokus på forebygging, tidlig intervensjon til diagnose, behandling, habilitering og rehabilitering, for å sikre at helhetlige pasientforløp i størst mulig grad ivaretas innenfor laveste effektive omsorgsnivå. Helse- og omsorgstjenesten må ses i sammenheng med kommunens øvrige tjenester. Tjenesteområder med spesielt fokus er forebygging, habilitering og rehabilitering, psykisk helse og rus/avhengighet.

Helse- og omsorgstjenestens hovedutfordringer i neste planperiode vil være å opprettholde faglig forsvarlige tjenester innenfor redusert kostnadsramme, samt ta høyde for økt etterspørsel, jf. endring i befolkningssammensetning, nye brukere og nye oppgaver til kommunene.

Helse og omsorgssektoren har pr mai en prognose på merforbruk i overkant av 5 mill kr. I prognosen er det ikke tatt med merutgifter knyttet til Covid – 19. Merforbruket varierer mellom de ulike tjenesteområdene, hvor de største utfordringene er innenfor hjemmebaserte tjenester, psykisk helse og miljøtjenester og legetjenester.

Det arbeides med å få driften i balanse innenfor rammen for 2021, men merforbruket vurderes å ha overslag til 2022.

Omstilling med dreining mot mer forebyggende tjenester er blitt gjort i flere omganger. Flere tiltak har støttet opp under målsettingen om dreie tjenester fra institusjon til hjemmebaserte tjenester. I dette arbeidet er det gjort effektiviseringer innenfor institusjonstjenester og psykisk helse og miljøtjenester. Driften på disse områdene er nå marginal og man erfarer at det går ut over kvaliteten på tjenestene i de situasjoner hvor brukerbehovet endrer seg.

Behov og forventninger innenfor Helse- og omsorgssektoren er økende, og det være behov for netto vekst i planperioden. Planlagte omstillinger og effektiviseringstiltak må gjennomføres med utgangspunkt i å dempe behovet for fremtidig vekst og legge til rette for tjenester som kan møte morgendagens behov.

Kompetanse- og rekrutteringsutfordringer

Helse og omsorg har for inneværende planperiode utfordringer med å rekruttere inn i helse sektoren. Det er høy gjennomsnittsalder på ansatte og i kommende planperiode vil det blir behov for å rekruttere etter de som går av med pensjon. Det er store utfordringer med å rekruttere helsepersonell, spesielt sykepleiere og vernepleiere. Dette er en alvorlig situasjon som har konsekvenser for hvordan Inderøy kommune skal ivareta sine lovpålagte oppgaver i henhold til helse- og omsorgstjenesteloven. Det arbeides med innføring av heltidskultur, men med marginale driftsbudsjett er det krevende å få til optimale løsninger.

Dekningsgrad hel døgns omsorgsboliger

Det er underdekning på omsorgsboliger med bemanning hele døgnet. Det er 11 søkere som har fått tildelt HDO, men som ligger på institusjon i påvente av ledig HDO. Det betyr at de i realiteten får for høyt nivå av omsorgstjeneste. Denne underdekningen har vedvart over tid og har ført til merkostnader for «overliggere» på sykehus. Demografiutviklingen hvor andelen eldre 80-89 og 67 –

79 øker betydelig vil forsterke utfordringen med å ikke ha god nok dekning på HDO plasser.

Det er planlagt nytt helsebygg med 32 nye HDO plasser i 2030. Det må vurderes om ikke prosjektet skal fremskyndes slik at man kan ta i bruk disse boligene tidligere enn 2030.

Nytt tiltak med 32 boenheter vil kreve en bemanning på ca. 20 årsverk. Det vil gi årlige driftskostnader på omtrent 20 mill kr. Det vil i tillegg komme investeringskostnader.

Sterkere prioriteringer

Tjenestene skal tildeles ut fra *LEON-prinsippet*; de mindre ressurskrevende tjenestene skal være vurdert og om mulig forsøkt før omfattende og kostnadskrevende tjenester innvilges. LEON betyr Laveste Effektive Omsorgsnivå – med fokus på brukernes egne ressurser. Målet er at innbyggerne skal opprettholde størst mulig grad av egenmestring og livskvalitet. Eventuell reduksjon i funksjonsnivå, skal forebygges og motvirkes ved først å sette inn tiltak som fremmer egenmestring.

Det vil bli nødvendig å fortsette og prioritere tjenester og hvordan de tildeles. Det vil bety at noen vil få avslag på sin søknad.

Legetjenester

Inderøy kommune har god legedekning. Antall fastlegehjemler og ressurser til institusjonslege har over de siste årene blitt økt. Det har over tid vært krevende å rekruttere nye leger inn i ledige fastlegehjemler. Inderøy har de samme utfordringer som omkringliggende kommuner.

Det har ført til at man i inneværende år har benyttet vikarbyrå for å dekke behovet for leger, i sin tur har det medført betydelig merforbruk på legetjenestene.

Økende ressursbruk –yngre del av befolkning

Over tid er det gruppen under 67 år som har økt mest blant mottakere av helse og omsorgstjenester. For innværende år er det meldt behov for to nye hel døgntjeneste i to enkelt saker. Hvor det vil bety økte netto kostnader tilsvarende 2,0 mill kr for det ene tiltak. Det er her snakk om yngre tjenestemottakere med omfattende hjelpebehov.

Ressurskrevende tjenester

Inderøy kommune vil bli negativ påvirket ved endringer i tilskuddsordningen. Endringer i kommunens egenandel vil gi økte kostnader. Det vil også bli bortfall av tilskudd på grunn av bruker faller utenfor ordningen på grunn av alder. Det betyr at man mister i overkant av 2 mill kr i tilskudd.

Hjemmebaserte tjenester og omsorgsboliger med døgn bemanning (HDO), må styrkes i planperioden. Det er særskilt viktig at bemanningen på HDO blir såpass robust at den kan ivareta behovene for pasienter som tidligere var innlagt på institusjon. Institusjonsdriften skal i fremtiden ha behandlingsplasser og ikke være en permanent bolig for syke. Dette skal ivaretas i HDO-plassene.

Etterspørselen etter fysio- og ergoterapi forventes å bli økende i planperioden. Det utvikles stadig nye tekniske hjelpemidler for kompensering av tapt funksjon. Kartlegging, utprøving og søknad om tekniske hjelpemidler, er ergoterapeutens oppgave. Målet er å bidra til økt livskvalitet for brukeren og redusere behovet for helse- og omsorgstjenester

Psykisk helse og miljøtjenesten har vært prioritert for inneværende planperiode. Det er likevel behov for å styrke tjenesten ytterligere i tiden fremover. Det er utfordrende å drive forebyggende arbeid da mesteparten av ressursene går til brukerne i forløp 3, de sykeste med mest omfattende og langvarige behov. Det medfører at det forebyggende arbeid blir nedprioritert.

I reformen «**Leve hele livet**» beskrives flere innsatsingsområder. Sektoren har i samarbeid med brukergrupper startet arbeidet med å innføre forbedringstiltak. Arbeidet går i sluttfasen og planen skal legges frem til politisk behandling.

Sektoren må øke bruken av velferdsteknologi og forbedre arbeidet med å ta ut gevinster av relevant velferdsteknologi - samt vurdere teknologiens muligheter og potensiale.

Plan, landbruk og kommunalteknikk

Sektorens ansvarsområde *Sektoren omfatter enhetene Plan, landbruk og miljø, Eiendom og Veg, vann og avløp. I tillegg er funksjonen beredskapskoordinator og koordinering opp mot Innherred innkjøp, lagt til sektoren.*

Sektoren har ansvaret for koordinering opp mot innkjøp. Det er stort fokus på offentlige anskaffelser, og det satses konkret på blant annet eHandel. Her blir det viktig å bidra til bruk av systemet, avtalelojalitet og å bidra til at man klarer å hente ut den gevinstrealiseringen man legger opp til. Avtalelojalitet opp mot rammeavtalene vil kunne ha betydning for interessen og konkurransen rundt neste utlysning av rammeavtaler igjen. Det er ikke selvsagt at gevinstrealiseringene her heller kan måler i kroner og øre. Mye kan nok knyttes til spart tid, og bedre orden i innkjøpene. Eksempelvis har man gode erfaringer med rammeavtaler innen grunnentreprenører der en ser at man sparer mye tid ved å slippe å gå ut på anbud for hvert enkelt prosjekt.

Status vedtak i kommunestyret om å utrede mulighetene for samarbeid innen teknisk sektor med de omkringliggende kommunene. Foreløpig rapport fra arbeidet viser hovedsakelig til samarbeidsmuligheter innen områdene, plan, byggesak, eiendomssak, landbruk, miljø og skog. Eventuelle vedtak i etterkant av denne utredningen vil kunne ha stor betydning for arbeidet i sektoren fremover, og man vil alltid måtte foreta en vurdering av hvilke tjenester man med fordel kan beholde i egen regi. Det er langt fra selvsagt at slike samarbeid vil gi økonomiske gevinster. Gevinstene vil sannsynligvis være innen robusthet, faglig utvikling, like tjenester i alle kommunene, og fellessatsinger innen utvikling. Økonomisk kan man totalt sett risikere å komme dårligere ut.

I 2021 vurderes sektoren i balanse.

Plan, Landbruk og Miljø (PLM)

Mange av de potensielle samarbeidsområdene med andre kommuner faller inn under tjenesteproduksjonen i enhet PLM. Enheten vil være sentral i utredningen av mulighetene her. Dersom en ender opp med samarbeid/sammenslåing av tjenester på tvers av kommunegrensene, vil dette ha vesentlige følger for PLM.

Store deler av det kommunale planverket skal revideres, og koordinatorrollen ligger til PLM, samtidig som en god del av planene eies av enheten selv.

Det har vært flere tilsyn og revisjoner i løpet av 2019 og 2020 som gjør at man må løse oppgaver man ikke har klart å prioritere tidligere. Blant annet må man sette i gang med lovpålagt tilsyn av spredt avløp i kommunen, og opprette et gebyrområde for denne funksjonen. Dette er påbegynt i 2021.

Det vil være et kontinuerlig utfordringsbilde knyttet til byggesak, oppmåling, og private reguleringsplaner med tanke på kapasitet versus oppdragsmengde, og med det gebyrinntekter. Dersom man ser at oppdragsmengdene reduseres, vil man måtte se på andre oppgaver man ikke har prioritert så langt, som for eksempel ulovlighetsoppfølging og tilsyn innen byggesak.

Eiendom

Viktige utviklingsoppgaver som er prioritert høyt for å bli en mer moderne eiendomsavdeling. Arbeid i etterkant av en forvaltningsrevisjon har kommet godt i gang.

Parallelt med vanlig drift er kommunen inne i en av sine mest intensive investeringsperioder historisk sett, med investeringer innen eiendom rundt en halv milliard på få år. Dette vil kreve mye av enheten, både før, under og etter investeringsprosjektene er gjennomført.

Nytt helsehus bygges, og dette krever mye samhandling med Helse og omsorg. Når alt står ferdig er det mange innen Eiendom som har nytt arbeidssted, og sannsynligvis vil det få innvirkning på stillingsressursene.

Oppvekstsenter vest. Prosjektet er i byggefasen, og brukervedvirkningen er i sin siste fase. I og med at det ikke er innhentet en spesifikk ressurs til å drive prosjektet, utfordrer det kapasiteten til sektoren. Parallelt med bygging skal kommunen som byggherre gjøre anskaffelser innen møbler og løst inventar som digitale skjermer, AV-utstyr og lignende. Det ligger en betydelig brukervedvirkning også i dette, og det vil kreve ressurser fra brukerne innen oppvekst for å sikre en god leveranse til virksomhetene i senteret.

Prosessen med avhending av gamle bygg som tas ut av drift vil være avgjørende for driftsbudsjettet, og økonomiske gevinster som er beregnet inn i strukturendringene. De økonomiske gevinstkalkylene har tatt utgangspunkt i at kommunen trekker seg fullstendig ut av de avviklede eiendommene og byggene.

Mengden nye bygg vil sette krav til driftsorganisasjonen for å sikre god drift og vedlikehold av nybyggene for å opprettholde verdien av byggene. Dette kan også medføre økonomiske konsekvenser i form av behov for flere og større serviceavtaler. Et vedlikeholdsetterslep vil ha veldig nær tilknytning til de midlene som bevilges brukt til vedlikehold av bygget.

Endringene i skolestrukturen er beregnet å gi innsparinger i drifta for Eiendom. Det jobbes med å sikre at en oppnår den effekten som er lagt inn i utredningen og økonomiplanen. Tilsvarende endringer i struktur innen Helse gir ikke nødvendigvis tilsvarende effekter da arealet og omfanget er økt betydelig der samtidig som vedlikeholdsetterslep er fjernet, og byggene er vesentlig mer energieffektive.

Kommunen har inngått en avtale om bruk av Hamarøymodellen ved de tre kommunale boligene i Enganvegen på Røra. Dette blir kommunes første erfaring med tildelingsplikt og husbankfinansiering med private eiere og driftere av boliger for vanskeligstilte i boligmarkedet. Basert på erfaringene en gjør seg i dette prosjektet, vil man vurdere om det kan benyttes andre steder i kommunen, som for eksempel Bjønnavegen på Sandvollan eller Leiringen og Folkvang på Straumen. Modellen sikrer kommunen tilgang til boliger for vanskeligstilte uten at kommunen påtar seg vedlikeholdsansvaret eller investeringskostnadene forbundet med boligene. Samtidig forsvinner husleieinntektene som byggeier krever inn. Utvidet bruk av Hamarøymodellen eller lignende vil ha konsekvenser både for bemanning og økonomien til enhet Eiendom.

Vei, vann og avløp

Det ligger en utfordring i det å utvikle enheten, parallelt med at man skal sørge for gode tjenester, og god framdrift i investeringene.

Ny anbudsrunde på vinterdriftsrodene Straumen, Sandvollan, Røra og Trongsundet er lyst ut i 2021. og prisene som har kommet inn er innenfor det man hadde lagt opp til for Sandvollan, Straumen og

Røra. For rode Trongsundet har vi fremdeles ikke tildelt da det kun kom inn et tilbud som møtte kravene. Dette var så høyt at vi ikke kunne inngå kontrakt. Denne roden omfatter to lange grusveger med totalt 3 fastboende, og en er litt avhengig av at noen i nærheten har interesse av å gi tilbud på vinterdriften av disse. Det er en risiko for at det kan bli uforholdsmessig kostbart å drifte disse vegene.

Vinterdriftsavtalene er avgjørende viktig da de representerer over halvparten av hele rammen til ansvar 530 Veg. Midler avsatt til sommervedlikehold er kun 25 % av vintervedlikeholdet.

I lengre sikt vil kommunen måtte ta stilling til og prioritere hvilke veger kommunen skal ta på seg kostnadene for å drifte og vedlikeholde. Kommunal veg er et offentlig gode som kommunen velger å yte. Per i dag er det intet system som ligger til grunn for at akkurat den og den vegen er kommunal, og det er ingen avgifts- eller skattemessig forskjell mellom de som har kommunal veg, og de som ikke har det. I og med at dette er en frivillig ytelse fra kommunens side, og ikke lovpålagt, representerer de kommunale vegene et handlingsrom for kommunen fram mot reduksjonen av inndelingstilskuddet i 2027. Det er et betydelig antall kommunale veger som går til enkelteiendommer eller veldig få fastboende. Samtidig finnes det mange private veger med mange flere fastboende lang. Det at det er stor forskjell på hvem som får, og ikke får, er i seg selv grunn nok til å ha en gjennomgang av prioriteringene her. Dersom en skal gi seg inn på dette, er man avhengig av politisk vilje til å gjennomføre endringer.

Av vegloven er det ikke klageadgang på et vedtak om å nedklassifisere kommunal veg. Det vil si at kommunen i all hovedsak står helt fritt til å overlate drift og vedlikehold til de som er brukere av vegene. Nedklassifiseringer representerer hoveddelen av handlingsrommet som er innenfor sektor PLK uten å gjøre innsparinger som resulterer i økt vedlikeholdsetterslep. Dersom en ser på vedlikeholdsetterslep som en form for gjeld, så vil slike innsparinger i praksis finansieres av ved økt gjeld.

Vann og avløp har fortsatt stor aktivitet på investeringsprosjektene, og det er ingen tegn til at dette vil avta med tiden, verken nasjonalt eller i Inderøy kommune. Årets investeringer i styringssystemene ved Røflo vannbehandlingsanlegg vil være av stor interesse for å se om en oppnår den kapasiteten utredningsrapporten viser til. Ombygginger av avløpsrenseanlegg både på Hylla og Straumen ligger i horisonten på relativt kort sikt.

Generelt vil utskiftings- og oppgraderingstakten innen vann og avløp være nært knyttet opp mot det gebyrnivået man er komfortabel med. Nasjonale tall viser til et stort vedlikeholdsetterslep, men til syvende og sist vil mye være knyttet til hvilket gebyrnivå man vil ha da både intern kapasitet og størrelsen på investeringene kan løses med økte budsjetter. Til dels er det naturlig å se til nabokommunene, og gebyrnivåene der. Eventuelt å ha en felles gebyrpolitikk for å unngå at enkeltkommuner skiller seg ut.

Næring

Kommunalt næringsarbeid baseres på kommuneplanens samfunnsdel samt Strategisk Næringsplan 2013 - 2025 som gir signal om strategi og målsettinger med tiltak. Dette er et sentralt tjenesteområde for å gjøre kommunen attraktiv for etablert næringsliv og nyetablerere.

Positiv befolkningsutvikling er et annet viktig grunnlag i kommunalt næringsarbeid. En viktig del av arbeidsområdet er å være en utfordrer, kobler og samarbeidspartner for næringslivet slik at Inderøy

kommune kan bidra med - eller formidle etterspurt kunnskap og kompetanse. Kommunalt næringsarbeid består av samarbeid mellom ulike aktører (privat næringsliv, kommune og forskning/akademia) for å lykkes med utvikling og vekst i fellesskap.

Potensialet med koblingen til akademia/ forskning bør tas ut i større grad enn det som tidligere er gjennomført. Trøndelag har mange gode og respekterte miljø både fra universitet – og forskningsmiljø samt rådgivningsaktører for utvikling og vekst som både kan og bør kobles tettere på utviklingen i Inderøy så vel som hele Innherredsregionen.

Inderøy kommune er i ferd med å realisere utbygging av Røra Næringspark i samarbeid med Steinkjer kommune hvor fase en ble igangsatt ved årsskiftet 2020/ 2021. Første fase forventes ferdigstilt i slutten av 2021 hvor det blir etablert ca. 70 daa med nytt næringsareal. Etterfølgende to faser vil komme i etterkant med sannsynlig oppstart av fase to i planperioden. Næringsarealet på Røra ligger svært sentral plassert i regionen med nærhet til E6, FV 755 til/ fra Fosen samt nært jernbane.

Inderøy kommune har over år brukt næringsfond som et nyttig samskapingsverktøy for å styrke nye satsinger blant etablerere, men også til knoppskyting i etablerte foretak. Inderøy kommune har tatt en bevisst og aktiv rolle for å bidra til vekst og utvikling i næringslivet. Først og fremst har satsinga skjedd innenfor reiseliv- og turistnæringa så vel som landbruket som er en av kommunens viktigste næringer.

3.2. Hovedmål for næringsarbeidet (Strategisk Næringsplan 2013 – 2025)

- Inderøy kommune skal være den prioriterte kommune for etablert næringsliv og nyetablerere.
- Inderøy kommune skal være en aktiv støttespiller for tilrettelegging av næringsareal i hele kommunen
- Gjennom veiledning og bruk av næringsfond skal verdiskaping økes blant annet med vekt på lokale ressurser. Målet er en vekst i sysselsettingen i Inderøy på 10%
- Inderøy kommune vil aktivt delta sammen med de øvrige kommunene i regionen i arbeidet med å styrke regionens konkurransekraft om sysselsetting og næringsetableringer
- Å nå sentrale og regionale mål for utvikling av landbruket.

Investeringsrammer 2022-25

Utgangspunkt for prognosene for investeringsnivå i planperioden 2022-25 er vedtatte investeringer iht. gjeldende økonomiplan. Kommunedirektøren har videre lagt inn et anslag på behov for investeringer innen vann og avløp, eiendomsdrift og skoler. Disse anslagene er kun anslag på et nivå, og kan ikke oppfattes som forslag til prosjektrammer.

Som vi ser av tabell 6 utgjør investeringer inkl. mottatte tilskudd til investeringer i planperioden 150 mill. kroner. I starten av planperioden skal det investeres betydelig i Helsebygg på Straumen og i Oppvekstsenter vest. Helseplattformen legges fram som politisk sak medio 2021 til Kommunestyret. Saken er under utredning, og kommunedirektøren har lagt inn investeringer i 2023, ut fra foreløpig utredningstall.

Antatt investeringsbehov medfører et lånebehov i planperioden på 115 mill. kroner.

	Oppr. budsjett 2021	Økonomi plan 2022	Økonomi plan 2023	Økonomi plan 2024	Økonomi plan 2025
Investeringer i varige driftsmidler	430 522	124 874	79 324	22 510	19 200
Tilskudd til andres investeringer	250	250	250	250	250
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 435	1 435	1 435	1 435	1 435
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	432 207	126 559	81 009	24 195	20 885
Kompensasjon for merverdiavgift	-111 621	-24 222	-13 134	-2 362	-1 840
Tilskudd fra andre	0	-93 185	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-319 151	-7 717	-66 440	-21 868	-19 045
Sum investeringsinntekter	-430 772	-125 124	-79 574	-24 230	-20 885
Videreutlån	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Bruk av lån til videreutlån	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000
Avdrag på lån til videreutlån	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	0	0	0	0	0
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	0	0	0	0	0
Nto avsetn. til/bruk av bundne invest.fond	0	0	0	0	0
Nto avsetn. til/bruk av ubundet invest.fond	-1 435	-1 435	-1 435	-1 435	-1 435
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-1 435	-1 435	-1 435	-1 435	-1 435
Fremført til inndecking i senere år	0	0	0	0	0

Tabell 6: Hovedoversikt Investering 2022-2025